

Nagykőrös Város Önkormányzata

Pályázati felhívás

„Félremagyarázott és elhallgatott igazság!

Egy aljas kor aljas titkai.”

Az 1959-1961 közötti kollektivizálás

Név: Pap Máté

Osztály: 12.D

Iskola: Vak Bottyán János Katolikus Műszaki és Közgazdasági Középiskola

Iskola Címe: 3200 Gyöngyös Than Károly út 1.

Pályázó címe: 3368 Boconád Dózsa György utca 18.

Pap Máté 12.D osztályos tanuló vagyok, a gyöngyösi Vak Bottyán János Katolikus Műszaki és Közgazdasági Középiskolában (címe: 3200 Gyöngyös Than Károly út 1.). A Nagykőrös Város Önkormányzata által meghirdetett „Félremagyarozott és elhallgatott igazság! Egy aljas kor aljas titkai.” című pályázat felhívásául készítettem el ezt a pályamunkámat! A kollektivizálásról szóló videómat csatolom a szöveg mellé 2 db. DVD-n.

Pályamunkámat, egy kis tanyasi életképpel indítom!

„Szóltan föld, mindent kibírsz”

Buda Ferenc

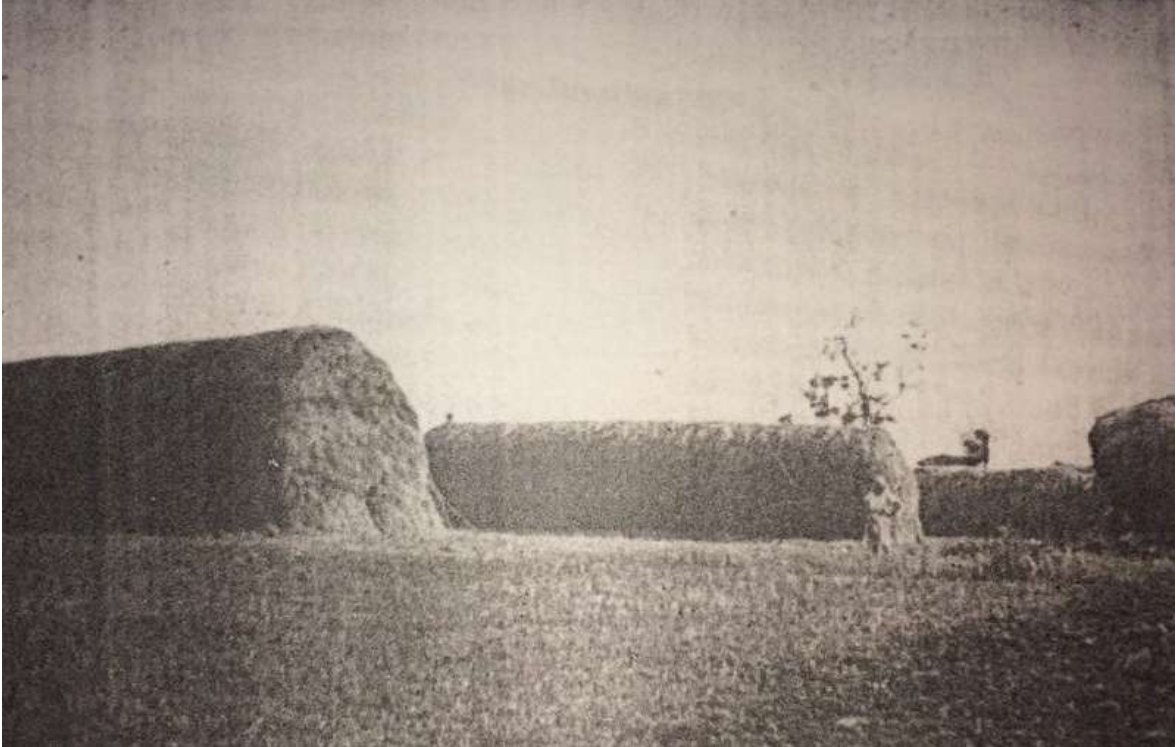
Eleinte nem mai értelemben vett tanyák épültek a határban, hanem az ősi „szállásokat” állították vissza. A tanyasi gyermekek mindenért hálásak voltak, kötelességtudóak, becsületesek és nem végső szempont, hogy önállóak voltak. Iskola után a diákok egyből mentek a jószágokhoz, mely gyakran a tanulás rovására ment. A 6-7 éves gyermekek már a jószágokat őrizték és fokozatosan vettek részt a nagyobb munkákban és sokszor legeltetés közben tanultak, vagy mikor éppen volt egy kis idejük a munkák között. A városi népeiséget a falusiak által előállított termékekből látták el. A bevezetésben felvázolt képet a második világháború utáni kommunista hatalomátvételt követően súlyos csapások érték. Munkámban ezt szeretném részletesen bemutatni!

A videó alanya Mlinkó Mihály (szül.: Besenyőtelek, 1938.09.15), kápolnai lakos. Édesanyja Lukács Margit. Édesapja Mlinkó Mihály, magángazdálkodó. A család eleinte 28 holdnyi területtel rendelkezett. Édesapja 1952-ig magángazdálkodó volt, majd 1952-től a gépállomáson dolgozott traktorosként. 1953-tól az ifjabbik Mlinkó Mihály (videó alanya) is a gépállomáson dolgozott traktorosként. 1949-50-ben az állami gazdaságé lett a 28 holdból 21 hold, valamint a 7 hold is, de azt 1956-ban visszaadták, majd 1958-ban megint visszavették.

A téészesítés idején a börtönbüntetéseket nem lehetett egymástól átvállalni, még családon belül sem. Az összes gépet elvitték a téészekbe, kivéve az „üzemképteleneket”, ám később már azért is büntetés járt, ugyanis azért jelentették „üzemképtelennek”, hogy ne vigyék el. Eleinte a gépészeket nem vették fel a téészekbe, csak majd az elkövetkezendő években, amikor rájöttek, hogy milyen sokat is ér egy-egy gépész. A népet próbálták elrettenteni a földműveléstől, hogy beadják területeiket. Voltak, akik a 2 téészesítés között visszakapták a földjeiket, mint Miska bácsiék is a 7 holdat, ami a 2. téészesítési hullámban újra visszakérültek a téészekbe. Azokkal, akik nem akartak a téészekhez csatlakozni keményen elbántak. Úgy gondolták, ha biztatják az embereket a belépéssel, akkor ez egy láncreakciót fog elindítani és így majd követik a gazdák az élenjáró, csatlakozni kívánó gazdákat. A kollektivizálásnak volt előnye is, ugyanis a nagyobb területeket a téészekben a gépekkel egyszerűbb volt művelni, ám volt hátulütője is, mint a nagy viaskodás a nép és a téészek között, mialatt a nyugati országok elhúztak mellettünk, mint például Ausztria. A pénz csak úgy volt elég a népnek, ha éjjel-nappal dolgozott és így nem tudta elherdálni a vagyonát (pl.: alacsonyabb volt a rezsi). A beszolgáltatást mindenki köteles volt teljesíteni (például: disznóvágás után is volt bizonyos %-nyi beszolgáltatás a levágott áruból, ezért tiltották a „feketevágást”). Aki a beszolgáltatást nem tudta teljesíteni, annak kipakolták a házát, valamint amit le tudtak, (pl.: szénaboglya) azt lefoglalták. A „padlássöprés” a falusi raktározások miatt vált jelentőssé, oly ürüggyel, hogy a városiak is tudjanak enni. Voltak, akik a munkaeszközeiket a föld alá dugták el, hogy ne vigyék el a téészekbe, ám erre később rájöttek és jól megbüntették őket. Még a mai napon is működik, egy akkoriban föld alá ásott Fordson traktor. A háborúban elesett harci járművekből új gépeket hoztak létre (lánctalpas traktor). A korban a kulákoknak egy szava sem volt. Amíg Magyarországon a feszültség uralta a légkört, addig nyugat megelőzött bennünket.

Korabeli tanyasi képek

1960-tól kezdődően a Vörös Csillag Traktorgyár 1954-ben létrehozott Kísérleti Műhelyében a fejlesztések hihetetlen tempóban, és hatalmas léptékben folytak, és a prototípusok nagyon hamar sorozatgyártásra kerültek.

Cséplés az 50-es években

Aratás a 60-as évektől

